

AMASYA İL İSTİŞARE TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ

Kurumumuz, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) Kanunu'nun "İstişare komisyonu ve istişare toplantıları" başlıklı 22'nci maddesinde yer alan "Kurum, insan hakları sorunlarını tartışmak ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuruluşları, araştırmacılar ve ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşların katılımıyla merkezde ve illerde istişare toplantıları gerçekleştirir." hükmü kapsamında istişare toplantıları gerçekleştirmekle görevlendirilmiştir. Bu kapsamda 11 Temmuz 2023 tarihinde Kurumumuz tarafından Kanun'da bahsi geçen paydaşlarla Amasya ilinde istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir.

İnsan hakları sorunlarının tartışılması ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunulması amacıyla düzenlenen toplantıda:

- Amasya'nın Taşova ilçesinde yer alan Sakarat Dağı'nda özel şirketlerin maden ocağı açma teşebbüslerinin olduğu, maden ocağının açılması halinde tarım alanlarının, ormanlık alanların ve söz konusu bölgede yer alan yirmi dört köyün içme suyunu temin ettiği su kaynaklarının yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalabileceği,
- Amasya'nın Taşova ilçesine gelen gezginci arıcılar sebebiyle bal üretiminin olumsuz etkilendiği,
- Özellikle dezavantajlı grupların hukuken sahip oldukları hakları kullanmada yeterli bilgiye sahip olmadığı, engelli kişilerin haklarını güvenceye alan kanunları hayata geçirecek altyapının tesis edilmesi noktasında herkesin ciddi bir kamusal sorumluluk ve bilinçle hareket etmesi gerektiği, engellilerin haklarına ilişkin yasal düzenlemelerin toplum tarafından içselleştirilmesi ve bunun kültürel bir koda dönüşmesine ihtiyaç duyulduğu, bu noktada uyum eğitiminin önemli bir araç olabileceği,
- Kadına yönelik şiddetin dünya genelinde ciddi bir sorun teşkil ettiği, sorunun yalnızca adli değil, sosyolojik ve kültürel boyutlarının da mevcut olduğu, İçişleri Bakanlığı tarafından oluşturulan KADES uygulamasının iyi bir uygulama örneği olarak birçok Avrupa ülkesi tarafından da benimsendiği,
- Düğün konvoylarının oluşturduğu gürültü kirliliğinin hastalar, yaşlılar ve çocuklar başta olmak üzere çevredekiler üzerindeki olumsuz etkileri göz önüne alındığında konvoylar hakkında uygun düzenlemelerin yapılmasına ihtiyaç olduğu ve bu konuda toplumsal farkındalığın artırılması gerektiği,
- Yapı güvenliği konusunda kamu otoritesi ile birlikte vatandaşların da belirli sorumluluklarının bulunduğu, yapı güvenliğini göz ardı edecek şekilde imar affı gibi uygulamalara başvurulmaması gerektiği,
- Srebrenitsa'da yaşanan soykırımın 20. yüzyılda gerçekleşmiş en büyük yıkımlardan biri olduğu ve hala soykırıma maruz kalan Boşnak Müslümanların kimliklerinin tespit edilmeye çalışıldığı, soykırımın insanlığa karşı işlenmiş bir suç olduğu, kimi emperyalist devletlerin uluslararası insan hakları politikası çerçevesinde diğer ülkelere eleştirilerde bulunurken, diğer tarafta kendi

coğrafyasında yaşayan insanlara ayrımcılık uyguladığı ve insan haklarını ihlal eden eylemlerde bulunduğu,

- Tüketici hukukunun görece yeni bir alan olduğu, getirilen yasal düzenlemelerin vatandaşların haklarının korunması noktasında önemli etkiler doğurduğu,
- Hangi suçu işlemiş olursa olsun ceza infaz kurumlarında cezası infaz edilen kişilerin devletin koruması altında olduğu, mahkûmların sahip olduğu hakların uluslararası insan hakları müktesebatınca da korunduğu, kamu otoritesinin, hukuk devleti ilkesi çerçevesinde ilgili kanunlar uyarınca yargılanıp mahkûmiyet cezası almış kişilerin haklarını korumakla yükümlü olduğu, ceza infaz kurumları gibi kişilerin alıkonulduğu yerlere kötü muamelenin önlenmesi amacıyla ziyaretler düzenlenmesinin TİHEK'in yetkisinde olduğu,
- Avrupa'da İslam inancına yönelik gerçekleştirilen ve son olarak Kuran'ın yakılması şeklinde kamuoyuna yansıyan eylemlerin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilemeyeceği, hiçbir özgürlüğün sınırsız olmadığı ve yasal temellere dayanılarak sınırlandırılabilceği, nefret söylemi ile nefreti ve şiddeti teşvik edici nitelikteki ifadelerin özgürlük güvencesi altına alınmasının doğru olmadığı,
- İnsanların, haklar konusunda yeterli bilgi sahibi olmadığı, özellikle ayrımcılık yasağının tam olarak bilinmemesi, ayrımcılık yasağı ihlali oluşturan eylemlerin hukuki nitelendirmesinin yapılamaması ve ayrımcılık temellerinin tam olarak bilinmemesi sebebiyle insanların ayrımcılığa uğradıklarını fark edemediği,
- Kira ücretleri, serbest piyasa ekonomisi uyarınca kiracı ile ev sahibi arasında serbest olarak tespit edilmekle birlikte deprem gibi afetler, olağanüstü durumlar çerçevesinde devletin tüketicileri ve yurttaşları koruma amacıyla tedbirler alabildiği, kira artış oranına %25 sınır getiren düzenleme uyarınca ev sahiplerinin bu sınırı aşan taleplerine kiracıların uymak zorunda olmadığı,
- Amasya'nın Suluova ilçesinde yer alan Fen Lisesi'nin yapısal eksikliklerinin bulunduğu, bu okuldaki öğrencilerin akranlarına kıyasla aynı imkânlarla sahip olmadığı,
- Sosyal, kültürel ve ekonomik haklardan biri olan eğitim hakkının önemli olduğu, eğitim hakkı bağlamında eşitlik ilkesinin, fırsat eşitliği olarak anlaşılması gerektiği ve fırsat eşitliğinin tesis edilmesi gerektiği, merkezi sınav sisteminde aksaklıklar olsa da bu sistemin fırsat eşitliğini güçlendirdiği, adrese dayalı yerleştirme sisteminde fırsat eşitliğinin tesis edilebilmesi için okulların aynı standartlarda olması gerektiği,
- Amasya Göyüncek Damlaçimen Köyü'nde çok fazla sokak köpeği bulunmasının güvenlik tehdidi yaratabildiği, sokak hayvanlarının kısırlaştırılmasına veya barınaklarda bakım altına alınmasına ihtiyaç duyulduğu,

hususları gündeme gelmiştir.

Kurumumuz tarafından anılan toplantıda dile getirilen görüşler ve talepler bundan sonraki gerçekleştirilecek faaliyetlerde dikkate alınacak; ayrıca konuya ilişkin icrai kurumlara da gerekli bilgilendirmeler yapılacak ve belirli aralıklarla takibi sağlanacaktır.

*Bu bildiride yer alan ifadeler katılımcılar tarafından dile getirilmiş olup TIHEK'in kurumsal görüşlerini yansıtmamaktadır.